

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

* Za oznanila plačuje se od četrstopenjske pete vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v četrtek.

Zborovanje v Sevnici.

(Dalje.)

Na poziv dra. Radeja, naj vsakdo objavi svoje želje, oglašajo se gosp. Alojzij Lenček, da bi živinska sol bila cenejša, posestnik Klun iz Senova želi, da bi se proti tatov in hudodelnikom strožje postopalo, Janez Hlebec z Blance pa, da bi se omejila sedanja prosta ženitev, ki pospešuje samo kradež in revščino.

Dr. Vošnjak razjasni položaj zaradi živinske soli in pove, da je država razpisala darilo 1000 cekinov tistemu, ki bi znašel način, kako izdelovati živinsko sol, katera bi se v kuhinji rabiti ne mogla. Oglašilo se je več nega 100 oseb in upati se sme, da dobomo v kratkem dober kup živinske soli.

Druga točka dnevnega reda je odpala, ker je bilo poslanca g. Žnidaršiča iz Brežic menda groza, govoriti v pričo okrajnega glavarja in v tako odločno narodnej družbi.

Namestu Žnidaršiča poprime tedaj zopet besedo gosp. dr. Radej in se v živih besedah spominja bivanja predobrotljivega cesarja na slovenskih tleh in kako se mu je kmetijska deputacija za mnogoštevilne dobrote zahvaljevala. Omenja na dalje, da se slovenski poslanci v deželni zbor v Gradci že sprožili predlog, da bi se omejila prosta ženitev, a liberalci bili so nasprotni in doseglo se ni nič. Sploh pa pri sedanjem volilnem redu ne moremo nič, kajti 14000 Nemcev ima že svojega poslanca, pri Slovencih pa pride na 50.000 duš še le jeden poslanec. Stavil se je tudi letos predlog zastran premembe volilnega reda, a ni šlo, ostali smo v manjini. Naposled omeni govornik znanega dogodka pri Brežicah, kjer je bil jeden kmet ubit, več pa ranjenih, kako so slov. poslanci stavili interpelacijo, kako je g. namestnik odgovoril itd., o čemer vsem bi bil

poslanec Žnidaršič imel govoriti. A ker ga ni, odpade ta točka, govornik pa zagotavlja kmete, da ne bode tako hudo, kakor ljudje mislijo.

G. dr. Vošnjak poseže v tej zadevi v besedo in naznani zboru, da so možje iz Sromelj in Bizeljkega prišli danes k njemu s prošnjo, da jim v tej zadevi pomaga. On (dr. Vošnjak) bode tedaj takoj jutri odposlal prošnjo na presvitlega cesarja naj bi se onih 11 kmetov, ki so v zaporu v Celji, izpustilo, ker kot posestniki itak nikamor ubežati ne morejo. Ta objava se z živahnimi dobroklji vzame na znanje.

Gr. Fran Lenček iz Blance poudarja v krepkem govoru korist sadjereje in važnost sadjerejskega društva v Šent Juriji in predlaga potem naslednjo resolucijo:

I. Tržanom Št. Jurija na južni železnici izreka zbor Slovenskega političnega društva v Sevnici zahvalo, da so z velikimi stroški napravljeno občinsko sadno drevesnico brezplačno prepustili sadjerejskemu društvu.

II. Slovensko politično društvo naj se poleg političnega delovanja v prespeh narodnega gospodarstva prizadeva:

1. da se v šoli otroci za sadjerejo navdušujejo in da se v šolskih vrtih v sadjereji obširno poučujejo;

2. da se za slovenski Štajer nastavijo potovalni učitelji, kateri znajo slovenski poučevati, ali da se za ta posel imenujejo ljudski učitelji, kateri so za pouk v sadjereji sposobni;

3. da se upelje napredovalni pouk v poljedelstvu kjerkoli mogoče in

4. da vsi okrajni zastopi vsako leto odločijo primerno svoto v korist sadjereje.

III. Slovenskemu društvu se nalaga:

1. da visokemu c. kr. ministerstvu za poljedelstvo predloži prošnjo, da naj blagovoli podpirati izdavo slovensko pisanih knjig za kmetijski napredovalni pouk, in

2. da izroči centralnemu odboru kmetijske družbe v Gradci prošnjo, naj živahno podpira cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer, in da naj priredi sadjerejske razstave.

Resolucija vsprejme se jednoglasno.

Pri prihodnji točki nastopi g. inženir Mihael Vošnjak, predsednik zveze slovenskih posojilnic, ter razpravlja v jako poučnem govoru pomen in koristi posojilnic, katerih se je v treh letih 7 na novo osnovalo, tako da šteje zveza slovenskih posojilnic 13 posojilnic (8 v Štajerskeji, 4 v Kranjskeji, 1 v Koroškeji), ki bi se pa lahko še pomnožile. Povedal je nadalje, da se je za slavnostnih dnij poklonil minister-skemu predsedniku grofu Taaffe-ju, proseč, da bi vlada ukrenila, naj bi hranilnice dajale podporo posojilnicam s tem, da bi jim iz rezervnih zakladov dajale posojila po 2 do 3%. Po tem načinu, ki ima mnogo upanja, da se uresniči, bilo bi možno, kmetiskemu posestniku dajati posojila za še nižje obresti nego sedaj, in še bolj razširiti dobroto posojilnic.

Ta govor, kakor prejšnji bil je vsprejet z obilnimi dobro- in živiošklici in vidno je bilo, da občinstvo dobro razumeva korist posojilnic, nič manj pa tudi izredne zasluge g. M. Vošnjaka v tej zadevi.

(Dalje prih.)

Miklošič in Hrvati.

(Dalje.)

Šovinizma pa bi se naj Hrvati varovali, ker jim ga ni treba kakor n. pr. Magjarom in ker njim ne bo nič koristil, pač pa škodil. Meni je sicer razumljivo, zakaj se Hrvati toliko branijo nekaterih trditev slavistov. Ko se borijo za samostalnost in celokupnost svoje domovine, ki je pa postala tudi domovina mnogim Srbom, mislijo, da jim je vsakdo nasprotnik, ki le količkaj trdi, kar se po njih mnenji z njihovimi težnjami ne sklada. Ali to je neopravičeno in celo smešno. Nikdo neče Hrvatoma njihove slavne samostalnosti odrekati, ako jim pove, da je ime „ban“, znak te samostalnosti, prišlo iz

LISTEK.

Zemljepis za II. in III. razred srednjih šol.

(Spisal in založil J. Jesenko.)

Tako je naslov novi šolski knjigi, ki jo je ravno na svetlo dal profesor J. Jesenko. Zopet nov korak na polji šolskega slovstva. S tem pa ni rečeno, da bi tudi brez te knjige ne bili mogli v naših srednjih šolah slovenske mladine v zemljepisu slovenski poučevati; kajti ravno isti pisatelj nam je že pred leti za to stroko prijavil obširni „Občni zemljepis“, ki bi po vsem lahko ustrezal zemljepisnemu pouku v II., III. in IV. razredu naših gimnazij. To knjigo, od naučnega ministerstva v Beči potrjeno, mislili so naši šolniki sedaj „de facto“ vpeljati. Spisatelju prof. Jesenku, ki svoje knjige tudi z lastnimi novci zaklada, bilo bi gotovo po godu, vsaj bi tako razprodal knjigo, ki jo je bil za časa ministerstva Hohenzwart-Jirečkovskega spisal in za rečeni namen založil. A ko je to ministerstvo odstopilo, nikdo v uradnih krogih ni za

časa Lasser-Auerspergovega gospodovanja mislil na slovensko poučevanje v srednjih šolah po slovenskih pokrajinah. Tako še sedaj najbrž na stotine iztisov te šolske knjige počiva v zabojih spisatelj-založnikovih. Navadna osoda slovenske naučne knjige, katerej je bilo ministerstvo po volji zagrizenih ljubljenskih nemškutarjev pot v šole zaprlo!

Nenaravna sila nikoli večno ne trpi. Tako je tudi poginilo ono ministerstvo, ki je strastno črtilo vse, kar je bilo slovanskega, ki je načeloma zaviralo in zatiralo vse, karkoli bi hasnilo slovanskemu življu. A boj za zdravi narodni napredek ni bil in ni nikjer tako dolg in hud kot po slovenskih pokrajinah, kjer so strastni in sebični Nemci pa zagrizeni nemškutarji v predolgi letih nemškega gospodovanja zasedli vsa veljavna in merodajna mesta ter na teh mestih obračali vse tako, kot je njim hasnilo, naj je slovenski narod pri tem trpel še večjo škodo. Gledé na te žalostne razmere se pač ne bomo čudili, da je sedanje ministerstvo le polagoma odjenjalo od prejšnje ostrosti zoper slovensko narodnost. Tako je naučni minister še le 18. sušca 1882

(št. 19277) prijavil, da je vsem za Slovence upisanim dijakom slovenščina obligatni učni predmet! Četrt leta pozneje pa je prišel na dan drugi ukaz, ki ga je pred letom dnij „Slovenski Narod“ nad črto v uvodnem članku prijavil in razpravljal.

Ta zanimljivi ministerski ukaz od 22. julija 1882 št. 10820 določuje izrečno, da je

a) v prvem in drugem razredu slovenski učni jezik vsem predmetom (deloma izključena je le nemščina);

b) da se v tretjem in četrtem razredu le predmeta nemščina in grščina poučujeta z nemškim učnim jezikom; samo Caesar (bellum gallicum) naj se prelaga sedaj slovenski, sedaj pa nemški. Drugi predmeti se v teh dveh razredih po takem imajo poučevati slovenski;

c) tretja določba govori o oziroma obligatnih predmetih itd.

Na zadnje pa ta ukaz naučnega ministra dostavlja: te določbe se imajo izvršiti, ko hitro se spolnijo vsi potrebni pogoji, ko hitro namreč se dobe od naučnega ministerstva potrjena učila —

orijentalnih jezikov. Nikdo ne odreka Hrvatcem in Srbkinjam njihove spretnosti v ženskih ročnih delih, ako trdi, da čilimi in sagovi in še mnogo njihovih izdelkov nosi tuja imena. Ravno tako neče noben filolog Hrvatov in Srbov sleči s trditvijo, da so njih izrazi za obleko večinoma tuji, posebno turški; naj le gledajo, da jih drugi elementi ne slečejo. In Turkofili še filologi zaradi tega tudi neso, ako dokazujejo, da je še mnogo več turških besed v balkanskih jezikih, nego si celo naobraženi ljudje mislijo. Zanimljivih primerov zato bi se dalo navesti celo kopico, naj zadostuje le še jeden. Slovenci, Hrvati, Srbi, Bolgari, macedonski Rumuni, Albanci in Grki se še zaradi tega budal in budalosti neso odkrižali, ako jih filolog razveseli z iznajdbo, da so si tudi to besedo od Turkov izposodili. Mnogo ljudij in celo filologi branijo se tujstva nekaterih besed, da Bog pomagaj. Ali kaj je na tem?

Ravno take besede dokazujejo veliko resnico, katero je Miklošič tako lepo izrazil v svoji razpravi „die slavischen elemente im Magyarischen str. 10 (Denkschriften der Academie IX): „und doch wird kein kenner der entwicklung der menschheit daran zweifeln, dasz unsere gesammte civilisation, verschieden von der nationalen sitte, die früher das tier im menschen zügelte, vom christentum bis zu den alltäglichen bequemlichkeiten des lebens die frucht der arbeit vieler völker ist, die sich allerdings nicht in gleich hervorragender weise daran beteiligt haben.“ In da smo mi Slovani bili taki kulturni narod, je ravno Miklošič odločno in neovrgljivo dokazal v omenjeni razpravi kakor tudi v drugih: „die slovenischen elemente im Rumunischen, im Albanischen, im Neugriechischen“. Magjari imajo po Miklošiču od nas 956 „elementov“ za svoj jezik, ki dokazujejo, da so Slovani v socialnem, cerkvenem in državnem življenju bili njih učitelji, ravno tako Rumunom, ki imajo po Miklošiču 1084 naših „elementov“ (ne besed!).

In kako, smešno se vedejo Magjari nasproti tem rezultatom! Njihovi učenjaki, ki to ime zaslužijo in tudi ne, trudijo se skoro vsako besedico rešiti ter kličejo na pomoč vse ugroaltajske jezike; ako pa že to nič ne pomaga, izposodijo so si Slovani take besede od Magjarov. Da je pa vsak magjarski „rodoljub“ tega mnenja a priori, to se itak samo ob sebi razumeva.

Rumuni pa so še bolj „kunštni“. Proč s slovanskimi besedami, ker drugače nismo slavni Rimljanov slavni potomci! In tako so začeli zamenjavati slovanske besede s takimi, ki so jih po drugih romanskih jezikih skovali: dobitok z „animale“, kraj z „rege“, nadejda (nadeja) s „sperantia“, de obsce s „comun“, robia s „sclavia“, scump (skop) z „avar“ itd. (gl. M. die slav. elem. im Rumun. v uvodu). Samo škoda, da bi Rumuni po takem blizu dve petini (vsaj po Cihacovem, Dictionnaire dacorumaine etymologique) svojega slovarja izgubili in potem je še pitanje, bodo se li naroda prijele novo skovane besede.

Jedno sredstvo se še v Evropi ni poskusilo. Cesar Kienlung dekretiral je v l. 1771 objavljenem Mandžu-slovarju 5000 „domaćih“ izrazov namesto do te dobe rabljenih kineških z zažuganjem, da jih dobi vsakdo s palico, kdor se jih ne bo posluževal. (Te kazni se filologom gotovo tudi na Hrvatskem ni več bati, ker so časi pandurskega gospodstva prešli, ali za dekret, da Srbi hrvatski govore, še že ostane upanje.) Vedenje Magjarov, Rumunov in cesarja Kienlunga je gotovo smešno, ali ni nič različno od tega, ako se Hrvati branijo rezultata filologije, namreč slovenstva kajkavcev in Miklošičeve trditve, da hrvatski in srbski jezik s prva nesa jeden jezik; da pa Hrvati in Srbi neso bili in še neso jeden narod, tega pa itak ne bo nikdo trdil, ki ima oči, da vidi.

Dobro in lepo je sicer od sovražnikov se učiti, ali vender prosimo Hrvate, naj ne posnemajo „viteških“ Magjarov v tem slučaju. To je kriv narodni ponos! Naj čakajo mirno, da se filologi mej seboj pogode. Hrvaska zaradi tega ni za las ne na boljšem ne na slabšem, ako še Miklošičevo mnenje o razmeri mej hrvatskim in srbskim jezikom obvelja. Koliko so se Nemci o svojem času hvalili, da je gotika njihova iznajdba in kaj vse nam je sam Goethe in kaj so nam romantiki o tem napisali.

Dandanes ne vedo več samo strokovnjaki, ampak že tudi drugi omikanci, da gotika ni prvotno nemška in vender je pri vsem tem ostal nemški narod, kar je in na svoj Kolonjski dom kakor na druge gotične stavbe sme tako ponosen biti, kakor poprej.

Pri Čehih še pred nekaterimi leti tudi ni smel nikdo nepristnosti nekaterih staročeskikh spomenikov dokazovati, kdor je hotel biti „rodoljub“. Danes je že vse drugače in Čehi ostanejo vse, kar so bili in so, ako se še celo Kraljedvorski rokopis zavrže.

Toliko za dokaz, premda bi se še mnogo dalo povedati, da je vedenje hrvatske akademične mladice na Dunaji, kar se stvari tiče, žalostno-smešno. Le nevedneži mogli so iz Miklošiča neprijatelja Hrvatov vstvariti. To je res ironija, posebno ako se še pomisli, da je Miklošič od mladih nog v neki posebni zvezi s hrvatstvom. V mladosti je čital stare kajkavske knjige iz Hrvatske, študiral gimnazijo v Varaždinu, njegovo ime še nosi stari hrvatski pravopis — nekim neumnežem zdi se sicer kaj takega tudi pregreha — bil je jeden najboljših prijatelj St. Vraza, da mu je še ta celo jednega svojih umotvorov posvetil — in taki spomini bi vender Hrvatom morali biti nekoliko sveti, — tudi mej Hrvati šteje mnogo učencev in najboljši može hrvatske za svoje prijatelje, on je član jugoslovenske akademije v Zagrebu; mej vsemi slovanskimi jeziki je hrvatski jedini, v katerem je pisal, kar ni kaka malenkost, pri občevanji s slovanskimi učenjaki on govori in piše ta jezik, njegova zasluga je točka v organizacijskem načrtu za avstrijske gimnazije, naj se na njih uči tudi hrvaščina, in lani še je pokazal, kako dobro tudi razume sedanje hrvatske razmere,

ko je v 55. seji gosposke zbornice (11. febr. 1882) o resoluciji, katero je celo mnogo najuplívnejših konservativcev predlagalo, naj se od vsakega uradnika zahteva znanje nemškega jezika, tako odločno se izrazil, da bi bil taki zakon v Dalmaciji neizvršljiv, da je zaradi tega nemir nastal itd. Takih neprijateljev bi mi Hrvatom še več želeli.

(Dalje prib.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. avgusta.

V volilnem okraju Buzet, Izola, Mile kandiduje se namesto barona Pretisa znani Eduard Strudthoff v Trstu.

Vsi domači in inostrani listi pečajo se z odvreneno spravo v Českej. Izimši časopise, ki se sistematično pečajo s ščuvanjem, obžalujejo vsi drugi, da se sprava ni posrečila. „Perseveranza“ pravi: Govori českih poslancev in zastopnikov odlikovali so se po velikej zmernosti in spravljivosti, govori nemško-liberalnih poslancev bili so polni trpkosti in razžaljive ostrosti.

Protizidovski izgredi, ki so v Pešti trajali 5 dni, nastali so v nedeljo tudi v Oedenburgu, kjer je druhal razbila okna pri židovskih sinagogah in hišah.

Vnanje države.

Kakor poročajo „Peterburske Vedomosti“, odredilo je rusko ministerstvo, da se presteje nemško prebivalstvo v Volhiniji in Podoliji. Pri tem mora se določiti, kako dolgo so posamični nemški naseljenci že v Rusiji. Kdor je več, nego pet let v Rusiji, dobi državljansko pravico, drugi pa se iz Rusije iztirajo. Omenjeni list imenuje naseljenje Nemcev bolezen in je z omenjeno naredbo popolnem soglasen, rekoč: „Rusija pripada Rusom!“

Kralj Milan poda se vsled jako laskavega povabila cesarja Viljema k jesenskim manevrom pri Homburgu.

Pri volitvah generalnih svetnikov na Francoskem izvoljenih je 450 republikancev, 220 konservativcev. Izid je republikancem jako ugoden. Na deželi pridobili so precejšnje število (58) sedežev, v mestih pa so izgubili nekoliko sedežev, ker so republikanski volilci si stali nasproti in so se glasovi cepili.

Grof Chambord je jako nevarno bolan. Moči vidno pojemajo. V osmih dneh shujšal je za sedem funtov. Upanje, da okreva, gineva vedno bolj. Kakor piše „Nat. Ztg.“, prizadevajo si principi Orleanski mej tem pridobiti si tal na dvorih velevlavstij; zlasti je Duc de Chartres svoje bivanje v Peterburgu vporabljal v to, da bi pridobil naklonjenost carja ruskega.

Preteklo nedeljo blagoslavljal se je v Courbevoie spomenik obrambe Pariza. Pri tej priliki kričali so Alzasijanci, ki so nosili črno zastavo pred seboj: Živela osveta (revanche)! Neki socialista govoril je o splošnej republiki in menil, da je s tega stališča prebivalstvo v Parizu jedne misli s prebivalstvom v Berlinu.

Španski ustaši objavljajo v Lizbonskih listih svoj program: Proglásenje španske republike. Ustav z leta 1869., kakor ga zahtevata Ruiz Zorilla in Salmeron. Robstvo na otoku Kubi se odpravi. Splošna brambena dolžnost in veliko število upravnih reform. Ustanek je večinoma ukroten. Duševni vodja ustašev Ruiz Zorilla zapustil je pred par

učila — razne knjige. Ta odlok je jasen, da mu pač ni treba tolmača!

Z ozirom na ta ministrov ukaz bi bili pač že minolo šolsko leto morali zemljepis in zgodovino tudi v II., III. in IV. razredu poučevati slovenski. Vse za ta pouk potrebne knjige smo že lani imeli — in vse so tudi za ta pouk od naučnega ministra potrjene bile. A nemška mōra nas tlači še povsodi in lani nas je še bolj tlačila v deželnem šolskem svetu, v katerem so Nemci in zagrizeni nemškutarji imeli večino ter tako očitno gospodovali zoper jasni ministrov ukaz! Kaj še? „Nebeški mlini meljejo počasno pa drobno“, naglašal je pred dvema letoma glasovit članek v nekem oficijoznem slovenskem listu! Le počasi naprej! Naglica ni dobra, rekel je polž.

A kaj ima, vprašal bode blagovoljni čitatelj, vse to opraviti s knjigo na čelu naznanjeno? Z oceno knjige gotovo nič; a tega tudi ne namerava ta listek. Pokazati sem hotel Slovincem le z nova, koliko ovir ima pri nas premagati narodna ideja. Napenjajo se po nepotrebnem duševne sile, trosijo

se po nepotrebnem novci, da bi le pobili vse ugovore naših nasprotnikov. Ko bi bil že lani po jasnem ministrovem ukazu deželni šolski svet upeljal slovensko zgodovino in slovensko geografijo v II. in III. (pa deloma v IV.) razredu, gotovo bi profesor Jesenko ne bil spisal in pred par meseci založil prav nove zgodovinske knjige; tako bi tudi sedaj ne bil spisal in založil te nove zemljepisne knjige. Zato pravim, da se tako po nepotrebnem kratijo narodne duševne moči in trosijo novci. In to je narodu tudi v izgubo. S tem pa ni rečeno, da nam je ta knjiga nepotrebna. Služila nam bode jako dobro.

Pri sestavi te nove zemljepisne knjige se je profesor J. Jesenko natanko držal sedaj veljavne ministerske uredbe, ki je močno preuredila učni načrt za zemljepisni pouk na nižjih gimnazijah. Zato je tej knjigi vse gradivo drugače razvrsteno in obravnavano; podaja nam namreč „potanki zemljepis peterih zemljin“. Začenja z Azijo (str. 2 do 39) in nadaljuje z Afriko (str. 39 do 59), potem prestopa v Evropo ter popisuje najprej (str. 59 do 87) nje

splošne razmere; za temi se vrsti potanki zemljepis evropskih dežel [a) Južne Evrope str. 87 do 106; — b) Zahodne Evrope str. 107 do 117; — c) Osrednje Evrope str. 117 do 140; — d) Severne Evrope str. 140 do 149 in e) Vzhodne Evrope str. 149 do 158]. Na to obsega še potanki zemljepis Amerike (str. 458 do 189) in Avstralije (str. 189 do konca). Vse to tako kot zahteva učni načrt („potanki zemljepis Azije in Afrike, pravi učni načrt, naj se poučuje v II. razredu, potem podrobno navpično in porazno razredbo Evrope in nje porečij pa potanki zemljepis južne in zahodne Evrope; v III. razredu naj se nadaljuje potanki zemljepis ostalih evropskih držav (razen avstrijsko-ogrske monarhije) pa Amerike in Avstralije“).

Knjiga obsega 13 tiskanih pol, ter po učnem načrtu podaja povsodi le bistvene stvari; na vsakej strani se jej vidi, da jo je spisal strokovnjak, ki mu je znano tudi najnovejše zemljepisno gradivo; vidi se jej na vsakej strani, da jo je sestavil mnogoizkušeni šolnik, ki jej je odbral res zanimivo gradivo ter odstranil vse nepotrebne malenkosti. Naj-

dnevi Pariz. Da ni brez vse nevarnosti, razvidi se iz tega, ker je general Quesada pri Vittoriji koncentroval 22.000 vojakov in se je bati, da se zopet prične gibanje Karlistov.

Dopisi.

Z Gorenjskega 13. avgusta. [Izv. dop.] (Biskup Strossmayer na Bledu.) V petek zvečer raznesla se je novica, da namerava veliki jugoslovanski rodoljub, prevzvišeni vladika Strossmayer obiskati našo prelepo gorenjsko stran. Deževno je bilo, gosti oblaki zakrivali so sive vrhove naših snežnikov, ali kljub silnemu dežju zbralo se je na kolodvoru v Lescah precejšnje krdo Slovencev in Hrvatov, da počasté odličnega gosta. Ob 9/4 9. ga v istini pripelje vlak in živahno sprejet od svojih čestilcev, se poda vladika z g. dr. Račkijem in drugim spremstvom na romantični Bled, kjer mu je bil njegov rojak, odvetnik g. dr. Mazura v domačej gostilni pri Petranu preskrbel primerno stanovanje.

Tudi v soboto nagajalo je vreme in s težkim srcem ozirali smo se na barometer, željno pričakovali, kako se bode obnašal Jupiter pluvius v nedeljo. In glej, prizanesel nam je čemerni starec! V nedeljo se je začelo jasno in vse je kazalo na ugodno vreme.

Ob 9. uri bila je napovedana sv. maša na otoku in od vseh strani prihajalo je praznično opravljeno ljudstvo v božji hram, kjer je maševal preuzvišeni gospod. Naši Gorenjci se neso mogli dovolj načuditi preljubeznjivemu vedenju tako visocega gosta, vladika sam pa se je srčno radoval nad pomosno-krepkim narodom, kateri ga je obdajal. Po končane sv. maši obiskoval je vile nekaterih narodnih rodbin ter je povsod očaral s svojo ljubeznivostjo. V spomin upisal je svoje ime v spominke knjige, katere so mu ponujali, ter pristavljaj nekoliko lepih izrekov. Tako na pr. je pri narodnem veletržcu g. Souvanu zapisal besede: „Blagor ovomu domu i svakomu, tko v njem prebiva.“ Potem se je podal v prijaznih razgovorih s svojimi spremljevalci v prelepo dolino, kjer šumi bistra Bohinjska Savica mej zelenimi holmi, Savi v naročje.

Obedoval je pri Petranu, sredi svojih hrvatskih rojakov in nekaterih Slovencev, kateri so se bili pridružili. Proti koncu obeda začel je govoriti. In kako je govoril! Strossmayer združuje v sebi vse lastnosti odličnega govornika: lep organ, plemenite ideje, prekrasno obliko. S pesniško navdušenostjo proslavljal je krasoto gorenjskega raja, podarjal, da tu prebiva zavedni slovenski narod ter končal svojo lepo napitnico s srčno željo, da se drugo leto zopet snidemo v tem blaženem kraju. V imenu Slovencev zahvali se dež. poslanec g. profesor Šuklje, naglašajoč v daljšem govoru idejo jugoslovanske sloge, ter napiva najodličnejšemu zastopniku naše bratovske ljubezni, preuzvišenemu vladiki. Krepko so zažvenketali kozarci na čast našemu ljubljencu, potem pa sta domači naš umetnik gosp. prof. Gerbic s svojo soprogo razveseljevala dru-

očitnejše se to kaže pri topografiji, če jo primerjamo s topografijo v „Občnem zemljepisu“ od leta 1873. Skratka če to novo slovensko šolsko knjigo primerjamo z zemljepisnimi nemškimi knjigami, v avstrijskih gimnazijah vpeljanimi, odlikuje se ta slovenska učna knjiga močno po obravnavi in sestavi. Ko bi temu podlistku bilo odločenega več prostora, dokazal bi podrobneje na koliko straneh naša slovenska knjiga prekosiva dotične nemške zemljepisne šolske knjige.

Beseda jej je povsodi lahko umevna in gladka. Pisava lastnih imen jej je izvirna in le pri onih tujkah domača, ki so že davno vdomačene v slovenski knjigi. Tuja imena piše po tuji, njim lastni izvirni obliki, po istem načelu, po katerem mi ne prestando zahtevamo od nemških uradnikov in pisateljev, naj slovenska imena pišejo slovenski. To zdravo načelo se sedaj pri zemljepisu tem bolj priporoča, ker razen malo rabljivih matičnih zemljekazov nemamo drugih domačih, ker smo tako primorani rabiti nemške atlante in nemške zemljekaze. Tako se vjemajo oblike imen v knjigi in v zemljekazu.

štvo z narodnimi pesnimi, pri katerih smo občudovali krasna glasova in dovršeno umetnost.

Mej tem je ura kazala štiri, kar se začuje od jezera sem lepoglasno petje in bregu se približuje velika ladija z ljubljanskimi pevci. Vidno ganjen stopi vladika na breg, v imenu pevcev ga pozdravlja g. podpredsednik Klein v krepkih, jedrnatih besedah in burni klici: „Živio Strossmayer! živila Hrvatska!“ razlegajo se po zraku. Hrvatske krasotice razdele mej pevce šopke iz planink in pri rujem Sremcu radujeta se Hrvat in Slovenec!

Nebo se je bilo proti večeru po polnem zvedrilo, stare Karavanke razkrivale so vso svojo divno lepoto, tudi ožak Triglav otresel je svojo megleno odejo, od otoka sem vabilo je milo zvonjenje in pevci hiteli so zopet na ladijo. Kmalu zadoné njih čvrsti glasovi na Marijinem otoku in Strossmayer sam se poda na jezero. Hipoma se je okrog njegove ladije zbrala cela flotila in bil je prelep prizor, sredi rajske krasote videti dolgo vrsto okinčanih čolnov, polnih unetega ljudstva, katero je spremljalo prvega Jugoslavana. Navdušenost pa je priklopela do vrhunca, ko se v mraku pripelje več ladij z narodnimi pevci iz Gorjan. Bili so kmetski fantje, katere je v petji izuril zaslužni nadučitelj g. Žirovnik, sami gorenjski korenjaki, prav orjaške postave. Ta dokaz narodne ljubezni ganil je preuzvišenega gospoda in s toplimi besedami izraževal je svojo hvaležnost in zadovoljnost gorjanskemu pevovodji. V istini, Gorjani se smejo ponášati s takim priznavanjem!

Na večer, mej tem, da je vladika v Petranovej dvorani užival svojo skromno večerjo (jubo in jedno jajce), napravili so ljubljanski pevci krasno podoknico, potem pa so zopet šli na jezero in vrstilo se je ubrano petje ljubljanskega zbora z domačimi narodnimi napevi vrlih Gorjanov tako dolgo, dokler se mili nam gost ni podal k spanji, iskat si potrebnega počitka.

Drugo jutro bilo je namenjeno odhodu. Rad bi ostal prevzvišeni vladika še nekoliko dni v kraju, kateri se mu je toliko priljubil, ali dal je drugam svojo obljubo in tako zmo se zopet zbrali na Leškej postaji, da se poslovimo od visokega gospoda. Na kolodvoru videli smo vso hrvatsko naselbino, izmeje Slovencev bili so navzočni gg. dekan Keše in župnik Razboršek, deželna poslanca dr. Moše in Šuklje, veletrgovca Souvan itd. in dr. Na nagovor prof. Šukljeja, kateri se je vladiki zahvaljeval v imeni slovenskih rojakov za odlikovanje, katero je skazal deželi Kranjske s svojim pohodom, odgovoril je Strossmayer, „da nikdar ne pozabi krasnih dni, katere je preživel na Bledu, da on sicer odide, da nam pa pusti svoje srce in da drugo leto, ako mu Bog zdravje da, gotovo zopet pride in sicer ne na kratke trenutke, temveč vsaj na 5—6 tednov.“ S to obljubo se je poslovil naš ljubljenc, gosti živioklici pa, s katerimi smo spremljali premilega nam gosta, pričali so jasno, koliko ljubav da si je on pridobil mej hvaležnim narodom slovenskim. Pustil je v naših srcih le jedno iskreno željo,

Cena knjigi, ki se rabi v II. in III. razredu, je 90 kr. Ta cena gotovo ni previsoka, če pomislimo, da so dotične nemške knjige dosta dražje. Po avstrijskih gimnazijah se v II. in III. razredu rabite dve knjigi namreč ali Herr (Lehrbuch der Erdbeschreibung; II. Cursus) ali pa Kozenn (Leitfaden der Geographie für Mittelschulen; II. Teil); po kranjskih gimnazijah pa Suppan (Geographie) že zaradi tega, ker jo je spisal glasovitega nemškutarja nemškutarski brat. Herr velja 1 gld. 40 kr., Kozenn 1 gld. 30 kr., Suppan pa 1 gld. 20 kr. Nemške knjige so tedaj 30 do 50 kr. dražje od naše slovenske. In kolik razloček je to, če pomislimo, da se nemške knjige tiskajo za premnogo šol v mnogo tisoč iztisih — in so že leta in leta upeljane. Potem pa naj še pravi kak mrzel našinec, kateremu je narodnost le za parado, da so slovenske učne knjige predrage, dražje od nemških!

Pa dosta o tej novej knjigi. Mi jo toplo priporočamo vsem čitateljem tega lista in sploh slovenskemu razumnstvu. Vsak bode našel v njej obilo zanimivega, prav novega gradiva.

da bi se prihodnje leto zopet mogli na Blejskem jezeru radovati najmilejšega nam gosta, gospoda biskupa Strossmayerja.

Iz Hrastnika 12. avgusta. [Izv. dop.] Mejrudnikoma v Trbovljah in Hrastniku kupil je pred malo leti Dunajčan C. A. Sarg zapuščene premogove jame v Ostrem ter od tu napeljal čez precej visok grič na lesenih stolpih in železnih žicah zračno progo, po kateri v za ta namen narejenih tržicah s pomočjo parnega stroja vozi svoj premog skoraj jedno uro hoda daleč. V svojo nesrečo dobil je Sarg za ravnatelja prusaka Ihneta, ki je bil za ta posel popolnem neveden in nesposoben. Ihne je vrhu tega za svojega namestnika v jami postavil priprostega delalca, ki niti sekač (hauer) ni bil. Ta dva sta jame tako pokvarila, da sta pozneje že dva ravnatelja službo pustila, uvidevši, da ni možno v kratkem času jam zboljšati. Prusak Ihne, ki bi se bil moral v treh tožbah zagovarjati, popihal jo je v Ameriko. Sedanji ravnatelj Ruprecht je nevednemu, po Ihnetu nastavljenemu nadzorniku in drugim paznikom, ki neso bili svoji službi kos, precej trdo na prste stopil in ko je preračunal, da baje Sargu še vedno izguba kaže, določil je tudi premogokopom na pogodbo (geding) tako nizko plačilo, da so takoj izprevideli, da v taci spridenih in vročih jamah po tej pogodbi ne zaslužijo toliko, da bi sebe in svoje družine preživili. Nekaj zaradi tega, nekaj pa od gori imenovanih nahujskani, ustavili so delo. To je uzrok „štrajka“ v Ostrem, ob enem pa tudi vedno se ponavljajoč opomin onim gospodom, ki imajo osodo delalskega ali tako imenovanega četrtega stanu v rokah, naj bi skoraj kaj storili za zboljšanje prežalostnega stanja rudokopov. Ali ni mar dovolj žalostno, da mora rudokop delati v delavnik in praznik, v nekih krajih še v nedeljo, celo 18 ur na dan in v jamah in rovih, v katerih je često do 36 stopinj Reaum. toplote, v spridenem, vedno z dinamitovim dimom pomešanem zraku a naposled vidi, da pri tem svojem trpljenju ne zasluži toliko, da bi sebe, ženo in otroke gladu obvaroval? — Skrajni čas je, da se kaj stori, kajti rudokopi trpe več, nego črna živina. (Od druge strani se nam poroča, da ni bilo prav za prav nobenega izgreda, ampak le navaden „štrajk“. Devetorico odpeljali so v Celji, drudi poprijeli so se večinoma zopet dela in trpljenja. Uredn.)

Z Vrhnike 12. avgusta. [Izv. dop.] Redko se kdaj kdo oglasi v „Slov. Narod“ o naših razmerah, zato sem se danes namenil v kratko poročati o družih nadlogah, katere napravlja ubozemu kmetu brezdušni gozdni volk in medved, kateri se sedaj, odkar je malo prestala mahati in gospodariti neusmiljena sekira, po naših gozdih klata. Samo v naši bližnji okolici je ta požrešni priklatež končal 4 goveda, 4 je pa hudo poškodoval. Kakor znano gonijo pri nas živino, dokler otave ne pokose, večinoma v gozd na pašo, ter jo puste po več dni brez vsacega pastirja v gozdu; le redko se pošlje naj slabši od hiš, da gre za živino pogledat, kje je in kaj ž njo. Mnogokrat se ne ljubi takemu pastirju hoditi in iskati po gozdu, ter se raje vsede v senco, na večer, ko se vrne pa gospodarja debelo nalaže, da je vso živino dobil tukaj ali tam. Gospodar je brez vse skrbi, dokler mu kdo ne naznani, da je po naključju našel njegovo goved od volka ali medveda raztrgano. Tako se je dogodilo, da je minoli teden ta gozdni ropar neki vdovi raztrgal jako lepega pri 8 centih težkega vola, katerega ne bi dala za 150 gld.

Kakor je po sledu soditi bil je napadnik medved. Borba mogla je biti huda, ker zemlja na bojišči je na široko razkopana in okrvavljena. Prednji del, kateri je požrešnežu ostal je ves razmesarjen osobito na vratu in smrčku. Grdi priklatež mislil je plen, kar ga ni mogel požreti, mladim ali pa v varnej kraj prenesti, pa mu je kakih 15 sežnjev od bojišča obtičal med drevesnimi koreninami, da ga zdaj hodijo naši lovci gledat in duhat. Pred volkom ali medvedom jih je pa menda strah, za to raje pužabijo doma krogle in vzamejo samo ptičarje seboj.

Naj bi se tudi zdaj zbrali vsi lovci, kakor smo jih videli nekaj na predpustni veselici — vsaj jih

je bilo lepo število in grda zver bode naša, naj bo volk ali medved.

Domače stvari.

— (Čitalnica Ljubljanska) priredi v nedeljo 19. t. m. v prostorih restavracije besedo. Pri tej svirala bode vojaška godba domačega pešpolka in sodelaval čitalniški pevski zbor. K besedi vabljeni bodo društveniki. Tudi nečlanom dovoljen bode vstop proti malej vstopnini. Nadrobni program tej veselici priobčimo prihodnjič.

— (Gg. pevcem!) Danes zvečer pevska vaja.

— (Pozor!) Jutri, t. j. 15. t. m., je v Kranji dijaška veselica, katere čisti dohodek namenjen je „Narodnemu domu“ v Ljubljani. Ker je program zanimljiv in namen blag, opozarjamo vse na to veselico.

— (V Šiško!) Prihodnjo nedeljo zaključijo se kegljanje na dobitke v korist Šišenske pevske blagajnice s pevskim večerom. Kdor želi udeležiti se kegljanja in položiti svoj prispevek za pevske potrebe, ali kdor želi pridobiti si par cekinov, naj porabi kratke dneve, ter počasti dobro gostilno pri Čadeži v Spodnji Šiški.

— (Čebelarji somenj) na Igu na sv. Lorenca dan je bil prav dobro obiskan. Čebelarji so imeli mnogo panjev na prodaj. Tudi kupcev je bilo mnogo, posebno iz drugih dežel. Cena je bila za par boljših panjev 3 gld. 70 kr. Tudi ljubljanski čebelarji in iz okolice so bili jako številno zastopani, pa neso zaradi visokih cen ničesa kupili. Jutri je na Igu drugi somenj za čebele.

— (Zgradba cerkve v Bohinjskej Bistrici), katero je prevzel g. Faleschini iz Ljubljane, hitro napreduje. V kratkem bode vse poslopje pod streho. Drugo leto bode cerkev zunaj in znotraj dogotovljena ter blagoslovljena.

— (Požarna kronika.) V nedeljo 12. t. m. popoldne ob 1/2 4. uri pogorelo je v Velikem Trnu, Krške občine, 5 hiš s 15 gospodarskimi poslopji, vsemi poljskimi pridelki in gospodarskim orodjem. Škode je nad 10.000 gld. Zavarovan je bil samo jeden gospodar, Jožef Pirc, za 1500 gld. Ogenj je nastal po 6 letnem otroku, ki si je pod kozolcem z žveplenkami igral.

— (V 182. šte. našega lista) objavljena obsodba popraviti je tako, da M. Spetzler ni bil obsojen na dva dni zapora, eventuelno 10 gld. globe, ampak na 10 gold. globe, eventuelno 48 ur zapora.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 14. avgusta. Cesarjevo ročno pismo, dano v Ischlu v 24. dan julija, čestita kardinalu Schwarzenbergu najsrčneje povodom petdesetletnice ter mu izreka ponavljaje popolno priznanje za zasluge za cerkev, javni blagor in za udanost cesarju in cesarske hiši, želeč, da mu bodi večer življenja dolg in srečen v slavo cerkvi, v blagor državi, zagotavlja kardinalu nepremenjeno naklonjenost cesarja.

Rim 13. avgusta. „Moniteur de Rome“ ima telegram iz Pariza, po katerem se v pismu predsednika Grevy-ja izraža papežu popolna povzdanost in naglašaja predsednika osobna spravljalnost glede svobode cerkve. Vender daje predsednik Grevy razumovati, da sprva duhovščina ni imela prav a ogiblje se, podrobneje se pečati z uprašanji, v papeževem pismu stavljenimi.

Pariz 13. avgusta. „Temps“ objavlja osobna poročila, po katerih ustanek v Katalonije še traja. Jeden polk se je spuntal. V Urgel-u in v Figueras se še bijejo.

Pariz 13. avgusta. „Agence Havas“ poroča iz Saigona: Parobrod s 700 vojaki, ki se stavijo admiralu Courbet-u na razpolaganje, odpluje danes v Turon. Naskok na Hue se pričakuje.

Madrid 14. avgusta. Kralj imel je danes revue-jo 12000 vojakov ter bil živahno nazdravlján. Kralj odpotuje v kratkem in obišče Valadolid, Vitorio, Saragoso, Barcelono, Valencia, vkrca se potem na ladijo in potuje v Havre, od tam preko Pariza v Nemčijo in Avstrijo.

VABILO
S v izredni občni zbor telovadnega društva „Sokola“
v četrtek dne 16. avgusta t. l. točno ob 8. uri zvečer
v telovadnici c. kr. višje realke.

Spored razpravam:

1. Nagovor podstaroste gosp. Srečko Noll-ja.
2. Volitev staroste.
3. Volitev tajnikovega namestnika in jednega odbornika mesto odstopivšega gosp. Mayer-ja.
4. Posamični nasveti društvenikov.

Častiti gospodje člani društva „Sokola“ prosijo se najljubdeje, naj se blagovolijo v mnogobrojnem številu udeležiti omenjenega zborovanja.

V Ljubljani, dne 11. avgusta 1883.

Odbor „Sokola“.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. avg.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	735.55 mm. 737.38 mm. 738.24 mm.	+16.2°C +17.3°C +15.7°C	sl. vzh. sl. svz. sl. svz.	obl. obl. obl.	3-90 mm. dežja.
12. avg.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	740.08 mm. 740.06 mm. 741.19 mm.	+14.2°C +20.0°C +15.3°C	sl. szh. sl. jvz. sl. svz.	obl. d. jas. jas.	0-00 mm. dežja.
13. avg.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	742.34 mm. 740.16 mm. 739.18 mm.	+11.8°C +22.2°C +17.4°C	brevz. sl. vzh. brevz.	megla jas. jas.	0-00 mm. dežja.

11. t. m. deževno. 12. t. m. zjutraj oblačno, pozneje se zjasnilo, svetla noč. 13. t. m. zjutraj megla; krasen dan, brez meglice; svetla noč, vzduh čist, brez sapa.

Srednja dnevna temperatura +16.4°, +16.5°, +17.1°, za 3.5°, 3.3°, 2.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 14. avgusta t. l.

Papirna renta	78 gld. 85	kr.
Srebrna renta	79	55
Zlata renta	99	80
5% marena renta	93	50
Akcije narodne banke	839	—
Kreditne akcije	298	75
London	119	85
Napol.	49	—
C. kr. cekini	5	66
Nemške marke	58	35
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 170	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	99	80
Ogrska zlata renta 6%	119	85
„ „ „ 4%	88	90
„ „ „ 5%	87	35
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	103	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	35
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld. 173	50

Iv. GIONTINI v Ljubljani

priporoča najudanejšje kompozicije V. Parme za glasovir:

Milica-polka 40 kr., Pesnij venec 90 kr.,

Slavnostna koračnica 75 kr.,

zadnja uglasbena povodom Najvišje navzočnosti Nj. Veličanstva ob 600 letnici Kranjske.

Vsi ti umotvori so bili izvrstno ocenjeni ih torej naj bi si je omislil vsak razumnik. (539—3)

Notarski koncipient,

v vseh notarskih in pravnih zadevah popolnem izurjen, najstarejše nepretrgane prakse, zmožen tudi v slovenskem uradovanji, želi premembo službe na Kranjskem kot notarski koncipient. — Oglasila naj se oddajo pri administraciji tega lista. (538—2)

Komi,

ki ima dobra spričevala in zna slovenski in nemški, nastopi lahko precej službo v trgovini s specerijami in železnino na deželi. Adresa zve se pri administraciji „Slovenskega Naroda“. (538—3)

Umetne (234—34)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckjevega mostu, I. nadstropje.

V najem vzeti

želi se hiša, 6—8 sob, s pristranskimi poslopji in poleg ležečim vrtom ali njivo (okoli 1/2 orala), na Dunajske cesti, na Poljanah ali pa v Gradišči, od meseca januarja ali od sv. Jurja 1884 naprej na 10 do 12 let. — Kup ni izključen. (543—2)

Ponudbe z naznanilom ulice, hišne številke, lege, velikosti itd., naj se pošljejo: E. Byben-tschitzu, pošta sv. Rok na Dolenjskem.

G. PICCOLI,

lekarnar „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajske cesti,

prodaja:

Rudninske vode.

Carlsbader Mühlbrunn, 1 steklenica	gld. —.40.
Sprudelsalz, 1 steklenica	„ 1.—.
Franz Josef Bitterwasser, 1 steklenica	„ —.26.
Friedrichshaller Bitterwasser, 1 steklenica	„ —.35.
Giesshühl-Puchsteiner Sauerbrunn, 1 steklenica	„ —.30.
Gleichenberger Constantinquelle, 1 steklenica	„ —.25.
Krondorfovski cesarjevičinje Stefani je vrelec za bolezn. želodca, pljuč in grla, 1 steklenica po	„ —.24.
Marienbader Kreutzbrunn, 1 steklenica	„ —.35.
Meerwasser-Mutterlauge, za pripravo morskih kopel, 1 steklenica	„ —.40.
Ofner Rákoczyquelle, 1 steklenica	„ —.22.
Preblauer Sauerbrunn, 1 steklenica	„ —.20.
Selters-Wasser, 1 steklenica	„ —.28.

Naročila se izvršujejo točno proti poštnemu povzetju. (291—5)

ANTON REICH,

čevljarski mojster, Židovske ulice št. 8, naznanja častitemu p. n. občinstvu, da je prevzel pod firmo Sedlar & Reich obstoječo

čevljarsko delalnico

na svoj račun, ter se zahvaljuje za prej tej firmi izkazano zaupanje in priporoča tudi novo firmo in svoje čevljarske izdelke častitemu p. n. občinstvu. — Cene so jako nižje, kakor so bile do zdaj, delo pa dobro.

Zunanja naročila izvršujejo se točno.

(544—1)

Najbolje ter najceneje naročajo se priznane dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke v najstarejši tukajšnji ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri A. Debev-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, prtilično.

(508—16)